

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

TRAKŲ R. ONUŠKIO DONATO MALINAUSKO PAGRINDINĖS MOKYKLOS VEIKLOS RIZIKOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2024 - 06 - 19 Nr. A-3
Vilnius

ĮVADAS

Vizito laikas – 2024 m. gegužės 14–15 dienomis.

Išorinio vertinimo tikslas – skatinti mokyklas tobulėti siekiant geresnės ugdymo(si) kokybės ir aukštesnių mokinių pasiekimų.

Dokumentai, kuriais buvo vadovautasi:

1. Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, atrankos kriterijais veiklos išoriniam vertinimui, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-692 „Dėl mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, atrankos kriterijų veiklos išoriniam vertinimui patvirtinimo“.

2. Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-481 „Dėl Bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų, kuriose 2024 metais bus atliekamas rizikos išorinis vertinimas, sąrašo patvirtinimo“.

4. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2024 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. VK-423 „Dėl veiklos rizikos išorinio vertinimo, kuris vyks 2024 metų I pusmetį mokyklose, vykdančiose bendrojo ugdymo programas, tvarkaraščio patvirtinimo“.

5. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2024 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. VK-422 „Dėl Trakų rajono Onušio Donato Malinausko pagrindinės mokyklos veiklos rizikos išorinio vertinimo vertintojų komandos patvirtinimo“.

Vertinant Trakų r. Onušio Donato Malinausko pagrindinės mokyklos (toliau – mokykla) veiklą, analizuoti šie dokumentai ir šaltiniai: Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (toliau – ŠVIS) kaupiami Mokyklos švietimo stebėsenos būtinųjų rodiklių ir įvairūs statistiniai duomenys, 2024 m. Nacionalinės švietimo agentūros (toliau – NŠA) užsakymu Trakų r. Onušio Donato Malinausko pagrindinėje mokykloje atlikto tyrimo „Mokyklos vadovų ir mokytojų nuomonė apie mokyklos veiksmingumo didinimą“ statistinė ataskaita (toliau – STA), 2021–2023 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP), 2018 m. išorinio vertinimo ataskaita, 2023 m. metinė vadovo veiklos ataskaita, 2023 m. ir 2024 m. mokyklos veiklos planai, 2023–2024 m. m. mokyklos ugdymo planas, mokyklos įsivertinimo dokumentai, mokinių lankomumo, pasiekimų ir pažangos suvestinės, mokyklos ir vertinamos mokyklos savininko pirminė informacija. Priimant vertinimo sprendimus atsižvelgta į per vizitą mokykloje stebėtų 30 veiklų (27 pamokų, 3 neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimai) analizę, išorės vertintojų su mokyklos taryba, mokyklos vadovais, mokytojais, mokiniais pokalbių metu surinktą informaciją, mokyklos interneto svetainėje skelbiamą informaciją. Iš surinktos informacijos buvo suformuluotos rizikingos mokyklos veiklos, turinčios įtakos mokinių pažangai ir pasiekimams.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Trakų r. Onušio Donato Malinausko pagrindinė mokykla – bendrojo ugdymo įstaiga, įgyvendinanti pradinio, pagrindinio ir neformaliojo ugdymo programas lietuvių mokomąja kalba.

Mokyklos savininkė – Trakų rajono savivaldybė. Rengiant bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2022–2026 metų planą, buvo analizuoti statistiniai duomenys ir prognozuojamas mokinių skaičius. Analizė rodė, kad mokykla dėl pernelyg mažo mokinių skaičiaus negalės vykdyti vidurinio ugdymo programos, todėl Trakų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 4 d. sprendimu mokykla buvo pertvarkyta ir jai suteiktas pagrindinės mokyklos statusas. Šiuo metu ši švietimo įstaiga dalyvauja reorganizavimo procese, t. y. prijungiamas šalia esantis Trakų r. Onušio vaikų darželis ir nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. mokykla pradės vykdyti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas. Nuo 2023 m. rugsėjo 1 dienos mokyklos patalpose mokosi Trakų r. Aukštadvario gimnazijos 11 klasės mokiniai, kuriuos moko vertinamos mokyklos mokytojai.

Mokykla veikia savivaldybės Onušio miestelyje, seniūnijoje iki 2000 gyventojų. Seniūnija ribojasi su Alytaus ir Varėnos rajonų seniūnijomis. Ketvirtadalis (24 proc.) mokyklos mokinių gyvena kitoje savivaldybėje. Mokinių registro duomenimis, jau trejus metus mokykloje mokosi panašus mokinių skaičius (2023–2024 m. m. – 101; 2022–2023 m. m. – 104; 2021–2022 m. m. – 104), specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau- SUP) turinčių mokinių skaičius (2023–2024 m. m. – 8; 2022–2023 m. m. – 6; 2021–2022 m. m. – 7).

Mokyklos duomenimis, 70 proc. mokinių gyvena socialinę riziką patiriančiose šeimose, tėvams dažnai trūksta socialinių įgūdžių, todėl dėl vaikų ugdymo didesnė atsakomybė tenka mokyklai. 81 proc. jų gyvena toli nuo mokyklos ir yra pavežami 2 mokykliniais autobusais. Pirmieji mokiniai į mokyklą atvežami 7.15 val., todėl ugdymo procesas pradedamas 7.40 val., organizuojami neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVS) užsiėmimai.

Mokykloje ŠVIS duomenimis dirba 24 pedagoginiai darbuotojai: 4 (16,7 proc.) mokytojai metodininkai, 16 (66,7 proc.) vyresniųjų mokytojų, 1 (4,1 proc.) mokytojas ir 3 (12,5 proc.) neturi mokytojo kvalifikacijos. Daugelis mokytojų nėra pakankamai užimti darbine veikla mokykloje, nes pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui – 63 proc., yra mažesnė nei kitose šalies mokyklose (85,08 proc.). Vienai sąlyginei mokytojo, dirbančio pagal bendrojo ugdymo programas, pareigybei tenkantis mokinių skaičius mokykloje – 7,19 vnt., taip pat gerokai mažesnis nei šalies mokyklose.

Išorinio vertinimo komanda konstatuoja, kad, nors mokykloje vyksta įsivertinimas, pateikiama informacija internetinėje svetainėje, įvardintos išvados ir pasiūlymai, tačiau neišryškėjo įsivertinimo proceso poveikis mokyklos veiklos kokybės kaitai. Įsivertinimas būtų produktyvesnis, jeigu bendruomenė įsijungtų į konkrečių išvadų ir rekomendacijų panaudojimą planuodama ir įgyvendindama veiklas, realių pamatuojamų pokyčių inicijavimą.

Mokyklos savininkė – Trakų rajono savivaldybė – dėl nesusidariusio minimalus mokinių skaičiaus klasėje skyrė mokyklai papildomų lėšų ugdymo planui įgyvendinti; mokyklos vadovams teikia pagalbą rengiant ugdymo planų projektus, reorganizavimo sąlygas, organizuojant ir vykdant patikrinimus. Mokyklos savininko nustatytos mokyklos direktorės Rimos Blikertienės 2023 m. veiklos užduotys nukreiptos į ugdymo kokybės gerinimą, švietimo pagalbos prieinamumą ir veiksmingumą, mokinių pasiekimų gerinimą akcentuojant individualios pažangos stebėseną. Nemažai dėmesio skirta mokytojų kvalifikacijai tobulinti įtraukties tema. Rezultatų vertinimo rodikliai pakankamai aiškūs ir pamatuojami, tačiau daugiau orientuoti į kiekybinius, o ne kokybinius pokyčius. Mokyklos direktorės veikla įvertinta „labai gerai“.

Vertindami 2023 m. mokyklos direktorės užduočių įvykdymą ir formuodami 2024 m. veiklos užduotis, mokyklos savininko atstovai atsižvelgė į aktualius mokyklai atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimo, mokytojo profesinio tobulėjimo ir švietimo pagalbos prieinamumo klausimus.

REIKŠMINGIAUSI RIZIKOS VEIKSNIAI

1. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės yra vidutiniškai ir tai rizikinga mokyklos veiklos sritis (2.3 – 2 lygis)

Mokytojai, mokiniai, dalis tėvų neblogai dalyvauja įgyvendindami mokyklos tikslus, tačiau stokojama susitarimų giluminiam mokyklos veiklos procesų suvokimui ir įgyvendinimui siekiant iš esmės padėti mokyklai atsinaujinti, optimizuoti veiklas, nuosekliai gerinant ugdymo kokybę:

- Susitarimas dėl mokyklos vizijos: dabartinė vizija 2018–2022 m. buvo paveiki, tačiau šiuo metu nepakankamai atliepia dabarties iššūkius švietimui, neįveda mokyklos bendruomenės į šiuolaikinių švietimo tyrimų kontekstą, yra tobulintina, atsižvelgiant į naujos mokinių kartos poreikius, mokytojų iššūkius, pasikeitusias mokyklos ugdymo programas.

- Nepakankami ir nekonkretūs susitarimai dėl geros pamokos kriterijų šioje mokykloje, nes daugelyje dokumentų atskirai pateikti pavieniai geros pamokos elementai (pvz., „Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo ir tvarkos apraše“), tačiau jie nesusisteminti, neaptarti metodinėse grupėse, nėra bendro sutarimo su mokytojų bendruomene, įtraukiant mokinius ir tėvus.

- Susitarimai dėl metinio veiklos įsivertinimo: dvejus metus iš eilės nagrinėjama tema „Mokinių pasiekimai ir pažanga“, tačiau progresas nestebimas – gauti įsivertinimo rezultatai pristatomi, tačiau nesukonkretinami, neįdiskutuoti Metodinėje taryboje, neidentifikuota esminė problema siekiant pasirinkti tobulintiną aspektą, bendruomenei susitarti ir visus metus kryptingai dirbti.

- Susitarimų stoka stebima vertintojų aprašytose pamokose: teiginio „Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas“ bendras vertinimas 2,04, moda (pasikartojantis dažnis) – 2; kaip tobulintinas pamokos aspektas pažymėtas 6 (22,2 proc.) pamokose, kaip stiprioji pamokos dalis – 0. Tik 6 (22,2 proc.) pamokose sugrįžtama prie diferencijuoto mokymosi uždavinio, paveikiai tariamasi su mokiniais, kaip pavyko jį įgyvendinti, pagal poreikį mokiniai pakviečiami į konsultaciją, o daugumoje pamokų 17 (63 proc.) vertintojai aprašo epizodišką pamokos rezultatų aptarimą, keliais žodžiais mokytojui įvardijant esmę. 4 (14,8 proc.) pamokose, kurios vertintos „prastai“, prie uždavinio nebegrįžtama. Susijęs aspektas „Įtvirtinami daliniai mokymosi rezultatai ir susiejami su tolesne pamokos eiga“ vertinimas – 2,22; moda – 2; tik 6 (22,2 proc.) pamokose mokytojai paveikiai įtvirtino dalinius mokymosi rezultatus, juos aptarė su mokiniais, o daugumoje pamokų – 21 (77,8 proc.) tik trumpai užsiminta.

- Mokinio individuali pažanga yra neblogai stebima, tačiau stinga konkrečių susitarimų dėl tolesnės mokyklos veiklos, kuri turėtų realią naudą konkrečiam kiekvienam mokiniui, darytų individualų tiesioginį poveikį mokinio pažangos pokyčiams.

2. Mokyklos veiklos planavimas yra nesisteminis, tai viena iš mokyklos rizikos sričių (3.1–2 lygis)

- Mokykla stokoja nuoseklaus planavimo, koncentruojantis į esminius švietimo politikos prioritetus bei tikslų, susijusių su prioritetu, išsigrūdinimo, tikslų atliepančių uždavinių iškėlimo, jų įgyvendinimo konkreta pamatavimu, paveikaus išvadų sisteminimo. 2023 m. mokyklos veiklos plane mokykla nusimatė vertinimo kriterijus uždavinių įgyvendinimui pasimatuoti, tačiau 2024 m. analizė nebuvo atlikta ir prie vertinimo kriterijų nebuvo sugrįžta. 2024 m. mokyklos veiklos plane pateikti bendri praėjusių metų uždavinių įgyvendinimo aspektai, kurie ne visada tiesiogiai susiję su pagrindiniu teiginiu, nesudaro tinkamų sąlygų kitų metų uždavimams numatyti. Planuojamos priemonės ir rezultatai silpnai koreliuoja su Geros mokyklos koncepcija. Mokyklos veiklos plane 2024 m. numatytas inovacijų įgyvendinimas yra vidutiniškai suvoktas, pasirinktos priemonės ir numatomi rezultatai patenkinamai siejami su inovacijų sąvoka.

- Struktūrinių padalinių planai iš dalies susiję su pagrindinio dokumento (šiuo metu mokyklos veiklos plano, nes mokykla neturi pasitvirtinusi strateginio plano) tikslais, neatsispindi ugdymo turinio atnaujinimo pokyčiai, kartojamos praėjusių kelerių metų formuluočių, pvz., Metodinės tarybos plane 2023 m. bei 2024 m. („siekti mokytojų profesinės kompetencijos augimo ir švietimo proceso

veiksmingumo užtikrinimo“), Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo plane („siekti nuolatinio pedagogų profesinės kompetencijos augimo“), darbo su tėvų bendruomene bei daugelio metodinių grupių planuose stinga mokyklos prioritetų ir tikslų dermės, aktualumo bei konkretaus jų įgyvendinimo pagrindimo savo veiklose.

- STA duomenimis, mokyklos lygmeniu per pastaruosius 3 metus tobulinta 16 priemonių iš 16-os, šiuo metu tobulinamos 9 priemonės. Klasės lygmeniu mokytojas savo veiklą keitė tobulindamas 13 sričių, 10-je jų pavyko pasiekti pokyčių. Priemonių gausa gali lemti nenuoseklų ir paviršutinišką įgyvendinimą, strateginio kryptingumo ir nuoseklumo stygių.

-Vertintojų stebėtose 27 pamokose daugumoje pamokų mokiniams nebuvo aišku, kokią tikslą šioje pamokoje jie turi pasiekti, kaip pasimatuoti, ar pasiekė. Tai matyti analizuojant pamokos vertinimo aspektą „Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“: 16 (59,3 proc.) pamokų mokytojai akcentavo pamokos temą, stengėsi kuo daugiau medžiagos perteikti mokiniui, nenumatė, neaptarė, nediferencijavo mokinio galimų išmokimo rezultatų. Labai geras pamokos planavimas, numatant diferencijuotus pamokos uždavinius, įtraukiant mokinius buvo stebėtas 4 (14,8 proc.), geras – 7 (25,9 proc.) pamokose.

3. (Iš)vertinimas ugdymui nepakankamai veiksmingas (3.5. – 2 lygis)

- Mokyklos 2023 m. atnaujintame „Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos apraše“ numatytos mokytojo, mokinių, tėvų ir mokyklos atsakomybės, vertinant mokinio pasiekimus ir siekiant jo pasiekimų pažangos. Mokytojas, mokydamas dalyko, turi planuoti vertinimą, numatyti ir pateikti vertinimo kriterijus. Vertintojų, stebėjusių 27 pamokas, aspektas „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ fiksuotas ir jo apibendrinantis vertinimas 2,19: 7 (25,9 proc.) pamokose mokytojas tinkamai aptaria vertinimo kriterijus, jie aiškūs mokiniams; 18 (66,7 proc.) – patenkinamai, 2 (7,4 proc.) – prastai, vertinimo kriterijai nepateikti, netaikomi pamokoje.

- Stebėtose pamokose su (iš)vertinimu ugdymui buvo susiję 1,3 proc. stipriųjų pamokos aspektų ir 34,3 proc. tobulintinų aspektų. 83,3 proc. stebėtų pamokų (iš)vertinimas ugdymui išskirtas tobulinti, t. y. vertintas „prastai“. Tikėtina, tai susiję su nesistemingu susitarimų dėl (iš)vertinimo laikymosi.

- Mokykloje yra sutarta dėl individualių mokinių pasiekimų fiksavimo, analizavimo, mokiniai stebi savo daromą pažangą, aptaria ją, tačiau paveikumo mokinio pasiekimams ir pažangai tai teikia neišskirtinai. Apibendrinus pamokos aspekto „Individualūs mokinių pasiekimai ir pažanga matomi ir pripažįstami, skatinami“ rezultatus matyti, kad vertinimo vidurkis – 2,22, moda – 2.

II. VERTINAMŲ SRIČIŲ APRAŠYMAS

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
1.1. Asmenybės tapsmas – 3 lygis.	Asmenybės tapsmas vertinamas gerai. Mokiniam sudaromos sąlygos dalyvauti bendroje veiklose, ugdyti savo gebėjimus, priimti asmeninį sprendimą dėl tolesnio mokymosi ar profesinės veiklos: - Mokykloje daug dėmesio skiriama etnokultūrinių, pilietinių, krikščioniškų vertybių, lietuviybės puoselėjimui. Aktyviai veikia mokyklos kolektyvas „Etnokultūros sodai“ (dalyvauja 11 mokyklos mokinių), kuris atstovauja šiam kraštui regione, dalyvauja konkursuose, renginiuose ir projektuose. - Ilgalaikė tęstinė žalingų įpročių prevencijos veikla, todėl 2022–2023 m. m. ir 2023–2024 m. m. mokykla apdovanota auksiniu Olweus ženkleliu: vyksta mokytojų budėjimas, organizuojamos 2 kartus per mėnesį klasės valandėlės patyčių tema. Sveiką ir saugią mokyklą padeda kurti socialinė pedagogė,

	<p>sveikatos priežiūros specialistė, psichologė. Vyksta susitikimai ir teminės paskaitos su policijos pareigūnais.</p> <p>- Vizito metu 19 stebėtų pamokų (63,3 proc.) fiksuoti geri ir draugiški mokinių tarpusavio santykiai, pagarbūs santykiai su mokytojais, pasitikėjimu grįstas bendravimas. Kaip stipriosios veiklos sritis palankus mokymuisi mikroklimatas išskirtas 4 pamokose (13,3 proc.). Netinkamas mokinių elgesys stebėtas tik pavienėse pamokose (6,7 proc.).</p> <p>- Mokykloje sudarytos geros sąlygos dalyvauti NVŠ veiklose. NŠA duomenimis, 2022–2023 m. m. NVŠ veiklose dalyvavo 97,1 proc. šios mokyklos mokinių, o 2023–2024 m. m. - 89,1 proc. mokinių. Mokiniam skirta 20 užsiėmimų, iš jų - 7 pradinėms klasėms. Pokalbyje su tėvais paaikškėjo, kad jie pageidauja daugiau ir įvairesnių sporto veiklų. Mokiniai turi galimybę mokytis muzikuoti Rūdiškių muzikos mokyklos Onušio padalinyje. Čia veikia fortepijono klasė, mokosi 13 mokinių.</p> <p>- Mokyklos dokumentuose fiksuota bei pokalbių metu teigta, kad mokosi apie 15 proc. gabių ir labai gabių mokinių. Jie ruošiami dalyvauti olimpiadose, konkursuose. Mokykla 2022–2023 m. m. pelnė 20 regiono, šalies konkursų ir olimpiadų apdovanojimų. Stebėtose pavienėse 4 (14,8 proc.) pamokose buvo akivaizdžiai skiriamas dėmesys gabiems mokiniams: jie konsultavo savo draugus, atliko kitokias užduotis, gavo jų papildomai.</p> <p>- Tikslingas Trakų pedagoginės psichologinės tarnybos karjeros specialistės ir mokyklos bibliotekininkės darbas padeda mokiniams priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi ar ateities profesinės veiklos.</p> <p>Išvada. Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog daugelis mokinių dalyvauja bendrose veiklose, geba prognozuoti savo tolesnį mokymąsi ir karjerą. Tai teigiamai veikia mokinių socialinę-emocinę brandą ir asmenybės tapsmą.</p>
1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga – 2 lygis.	<p>Mokinio pasiekimai ir pažanga yra vidutiniški. Tolesnio ugdymosi uždaviniai, pasiekimų ir pažangos planavimas neišskirtinai ir iš dalies grindžiami mokinio pasiekimų įrodymais. Mokyklos trejų metų (2021 m., 2022 m., 2023 m.) pasiekimai yra patenkinami:</p> <p>- NŠA duomenimis, PUPP lietuvių kalbos balo vidurkis išliko neaukštas (2021 m. – 5,8 (-0,4 žemesnis už savivaldybės vidurkį); 2023 m. – 6,3, + 0,2 aukštesnis už savivaldybės vidurkį); matematikos – nuo 3,8 (2021 m.) iki 4,1 (2023 m.) ir nesiekė nei savivaldybės, nei šalies vidutinio pažymio (4,8 ir 5,5).</p> <p>- Savininko pateiktoje informacijoje teigiama, kad tiek 2022 m., tiek 2023 m. šioje mokykloje nebuvo 10-okų, pasiekusių matematikos aukštesnį lygį; mažiau nei rajone buvo pasiekusių šio dalyko pagrindinį lygį (2022 m. – 2,4 proc., 2023 m. – 7,9 proc.); 2022 m. neišlaikiusiųjų matematikos PUPP šioje mokykloje (neišlaikė 18,2 proc.) buvo 21,2 proc. mažiau nei Trakų rajone (neišlaikė 39,36 proc.), tačiau 2023 m. neišlaikiusiųjų matematikos procentas mokykloje beveik padvigubėjo – iki 35,7 ir pranoko rajono neišlaikiusiųjų mokinių duomenis +5,6 proc. (rajone –30,08 proc.) Lietuvių kalbos PUPP mokykla pasiekia aukštesnį lygį: 2022 m. 9,09 proc. (-1,34 proc. už savivaldybės), 2023 m. – 14,28 proc. (+7,98 proc. už savivaldybės).</p> <p>- ŠVIS informacinėje sistemoje matyti, kad dalyvaudama matematikos NMPP mokykla 2023 m. pagerino savo rezultatus 4-je klasėje: mokinių pasiekimų rezultato vidurkis buvo +18,7 proc. (81,9 proc.) lyginant su 2022 m. (63,2 proc.), tačiau jis nestabilus, nes 2024 m. rezultatas vėl ženkliai sumažėjo – 23,6 proc. (58,3 proc.); atitinkamai 8 kl. matematikos NMPP rezultatų</p>

	<p>vidurkis kinta: +15,3 proc. 2023m. ir -12,1 proc. 2024 m. Lietuvių kalbos dalyko NMPP patikrinimo rezultatai panašūs (+6 proc. 2023m., -11 proc. 2024 m.) su pačios mokyklos fiksuotais mokymosi pasiekimų rezultatais.</p> <p>- Kalbėdamiesi su vertintojais bendruomenės atstovai pasakojo apie individualios pažangos stebėjimo tvarkos aprašo įgyvendinimą, mokinių įtraukimą į savo asmeninių rezultatų pokyčių stebėjimą, dalies mokinių tėvų įsitraukimą. Vertintojų duomenimis, gautais mokinių asmeninės pažangos įsivertinimo rezultatais iš dalies pasinaudojama reikiamiems pokyčiams atlikti mokslo metų eigoje: mokiniai kviečiami į dalykų konsultacijas, pasiekimų rezultatai aptariami metodinėse grupėse, tėvų susirinkimuose, Metodinėje bei Mokytojų tarybose; daugelio mokytojų ilgalaikiai planai yra stabilūs.</p> <p>- Stebėtų 27 pamokų suvestinėse matyti, kad mokytojų orientavimasis į individualius mokinių išmokimo rezultatus priskirtinas prie žemesnių verčių. Vertintojai fiksavo pavienes 7 (25,9 proc.) pamokas, kuriose mokytojas sudarė tinkamas sąlygas įsivertinti pažangą pamokoje; 19 (70,4 proc.) pamokų mokinio asmeniniai pasiekimai ir pastangos stebėti vidutiniškai, o 1 (3,7 proc.) pamokoje apie mokinių asmeninę pažangą užsiminta nebuvo.</p> <p>- Aspekto „Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires“ vertinimo vidurkis pats žemiausias – 2,04, moda – 2. Vertintojai stebėjo 3 (11,1 proc.) pamokas, kuriose mokytojai paveikiai įtraukė mokinius į pamokos aptarimą, 22 (81,5 proc.) pamokas, kuriose tik mokytojai aptarė rezultatus trumpai, neįtraukdami mokinių ir 2 (7,4 proc.) pamokas, kuriose apie išmokimą kalbėta nebuvo. Mokykloje tikslinga tobulinti mokytojų kompetencijas mokinių mokymosi sėkmėms įtvirtinti.</p> <p>Išvada. Mokinio pasiekimai ir pažanga mokykloje yra neblogi: mokykla sudaro sąlygas mokiniams stebėti savo individualią pažangą jiems pildant asmeninės pažangos stebėsenos ir įsivertinimo lenteles, tačiau pamokoje mokytojai retai pateikia vertinimo kriterijus pažangai pasimatuoti (vertinimas – 2,19); mokytojai iš dalies vadovaujasi atnaujintu mokinių pažangos ir pasiekimų aprašu, nes skiriamas nesisteminis dėmesys mokinio sėkmei nustatyti, retai į pamokos aptarimą įtraukiami mokiniai.</p>
<p>2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą – 3 lygis.</p>	<p>Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą vertinamas gerai.</p> <p>Mokiniams tinkamai rodomi gyvenimo įprasminimo būdai, sudaromos sąlygos pažinti savo gabumus ir polinkius, karjeros galimybes paveikiai siejamos su ugdomosi galimybėmis:</p> <p>- Pamokos aspektas „Mokiniams rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai“ vertinamas labai gerai ir gerai 74,1 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 25,9 proc., vertinimo vidurkis yra 2,74, moda – 3. Šio aspekto įgyvendinimą pamokose geriausiai organizuoja aukščiausią kvalifikacinę kategoriją turintys mokytojai metodininkai – 2,75. Kaip stiprusis pamokos aspektas jis išskiriamas 16 (59 proc.), kaip tobulintinas – 11 (41 proc.) pamokų.</p> <p>- Mokinių teigimu, kasmet paveikiai tiriami mokinių NVŠ poreikiai. Dokumentuose nurodoma, jog dauguma mokinių gyvena socialiai remtinose šeimose, todėl mokykla įtraukia kuo daugiau jų į neformaliąją veiklą. Kadangi daugiau nei 80 proc. mokinių yra pavežami, NVŠ veiklų tvarkaraščiai tinkamai derinami su vežiojimo reikme (5 NVŠ užsiėmimai vyksta prieš pamokas paveikiai panaudojant vaikų laiką). Vertintojai lankėsi 3 NVŠ veiklose, kuriose dalyvavo beveik visi mokiniai, stebėtas mokymosi bendradarbiaujant porose, grupelėse gebėjimų ugdymas.</p>

	<p>- Stebėtose 3 NVŠ veiklose buvo paveikiai ugdomos mokinių socialinių, emocinių, sveikos gyvensenos bei pažinimo ir komunikavimo kompetencijos. Mokykla ypač rūpinasi socialinės, emocinės, sveikos gyvensenos kompetencijų (mokinių užimtumas pozityvia veikla) ugdymu per veiklas, taip investuodama į mokinių ateitį (pagalba šeimoms). Daugelis mokytojų dalyvavo seminaruose apie kompetencijomis grįstą mokymą „Kompetencijomis grįsta pamoka/veikla“, tai tinkamai atsispindėjo vedamuose užsiėmimuose.</p> <p>- Iš pokalbių su mokyklos vadovais, dokumentų analizės nustatyta, kad mokykloje vyksta įvairūs karjeros planavimui skirti tiksliniai renginiai ir paveikus profesinis orientavimas: organizuojamos įvairios konsultacijos, vedamos savęs pažinimo pamokos, susitikimai su mokyklą baigusiais žmonėmis, tikslinės išvykos į Rūdiškių amatų mokyklą, Daugų technologijų ir verslo mokyklą, Litexpo studijų mugę, dalyvaujama vasaros kūrybinėje stovykloje, nacionalinėje veiklinimo iniciatyvoje „Šok į tėvų klumpes“. Į mokyklos NVŠ veiklą 9–10 klasių mokinius kviečia būrelis „Ugdymas karjerai“.</p> <p>Išvada. Mokykloje paveikiai rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai pamokose bei tinkamas ugdymas karjerai stiprina pasirengimą tolesniam mokymosi keliui ir ateities planavimui.</p>
<p>2.2. Orientavimasis į mokinių poreikius – 3 lygis.</p>	<p>Mokykloje paveikiai tiriami ir analizuojami mokinių poreikiai, gebėjimai:</p> <p>- Mokyklos dokumentuose nurodoma, jog mokosi 9 proc. mokinių, turinčių SUP, 3 vaikai mokosi pagal individualizuotą programą; tinkamai dirba Vaiko gerovės komisija; sudaryta beveik pilna pagalbos mokiniui komanda (mokykla neturi logopedo, vaikams pagalbą teikia specialioji pedagogė), dirba 3 mokytojai po 0,5 etato kaip mokytojo padėjėjai.</p> <p>- Kalbėdami mokyklos bendruomenės nariai tikino, jog įtraukusis ugdymas</p> <p>- mokyklos strateginė kryptis: gerai įrengtas sensorinis kabinetas, priimta ergoterapeutė, kuri paveikiai dirba su SUP mokiniais bei su kitais mokiniais, turinčiais elgesio, emocijų sutrikimų. Vertinimo dienų metu lankytasi 11 (36,66 proc.) veiklų, kuriose dalyvavo SUP vaikai, visose jiems buvo teikiama pagalba (1 pamokoje rodytas išskirtinis dėmesys) arba skirtos kitokios užduotys; stebėtos 2 pamokos, kuriose potencialiai dirbo mokytojo padėjėja.</p> <p>- Atsižvelgiant į mokyklos ugdymo planą, skiriamos konsultacinės valandos mokymosi spragoms likviduoti: ilgalaikės konsultacijos 9–10 kl. įtrauktos į tvarkaraštį, trumpalaikės skiriamos 5–8 kl. 1–4 kl. mokiniai lanko pailgintos dienos grupę.</p> <p>- Vertintojų stebėtose 27 pamokose rodiklis „Orientavimasis į mokinio poreikius“ buvo išskirtas kaip stiprusis 16 kartų, kaip tobulintinas – 6 kartus; aspektas „Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesniams, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam“ vertintas 2,74, moda – 3; labai gerai ir gerai šis aspektas vertintas 18 (66,7 proc.) pamokų, patenkinamai – 9 (33,3 proc.) pamokose. Gerai mokinių gabumus ugdo, pastebi kiekvieną pradinį klasių, 6 kl. mokytojai – vertinimo vidurkis 3; mokytojų, dirbančių 10 kl., šio aspekto vertinimo vidurkis aukščiausias – 3,20. Pamokose, kuriose bandoma dirbti šiuolaikiškai 11 (36,7 proc.), taikomi įvairūs mokinių pergrupavimo būdai pagal mokymosi poreikius, mokiniai labiau pasitiki savo jėgomis, šio aspekto vertinimo vidurkis nurodytose pamokose – 2,79.</p> <p>- Aspekto „Teikiami paaiškinimai netrikdo mokinių darbo, skatina ir padeda jiems siekti pažangos“ vertinimo vidurkis – 2,67, moda – 3; kaip stiprusis</p>

	<p>aspektas išskirtas 5 (18,5 proc.), o kaip tobulintinas – 3 (11,1 proc.) pamokose. Gerai ir labai gerai vertintos 18 (66,7 proc.), patenkinamai – 8 (29,6 proc.) pamokos, prastai – 1 (3,7 proc.) pamoka. Mokytojų teikiami papildomi paaiškinimai paveikiai skatina mokinius siekti pažangos.</p> <p>Išvada. Mokykloje skiriamas tinkamas dėmesys mokinių poreikių nustatymui, paveikiai atsižvelgiama į mokinių galimybes mokytis pagal savo gebėjimus pamokų metu, teikiama mokytojo, draugų pagalba, duodamos kitokios užduotys. Daugelis mokytojų potencialiai skiria dėmesį kiekvienam mokiniui pamokoje.</p>
<p>2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės – 2 lygis.</p>	<p>Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės yra vidutiniški. Personalo politika vykdoma tinkamai, materialiniai ištekliai naudojami paveikiai.</p> <p>Mokyklos bendruomenės narių tarimasis ir apmąstymas, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, kaip siekti pažangos įvairiose aktualiausiose mokyklos veiklos srityse vertinami patenkinamai ir yra rizikinga šios įstaigos veikla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mokyklos bendruomenės nariai pasakodami teigė tapatinantys save su mokykla, 12 mokytojų yra baigę šią mokyklą. Tobulintinas vienas iš susitarimų – dabartinė mokyklos vizija (2018 m.), siekiant, kad ji taptų savastimi visiems bendruomenės nariams, atlieptų dabarties ir ateities švietimo iššūkius ir skatintų inovacijas. - Vertintojai išanalizavo daugelį 2023 m. mokyklos atnaujintų aprašų, tvarkų, kurios buvo atliktos atsižvelgiant į pokyčius švietime. Dalis atnaujintų dokumentų yra labai detalūs, iš dalies šalyje patvirtintų dokumentų kopijos, juose stinga konkrečių mokyklos susitarimų išskyrimo, siekiant, kad šis dokumentas mokytojui būtų „darbinis“. Tai ypač pasakytina apie „Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašą“, kuriame neišskirti bei neakcentuoti bendri susitarimai mokytojų darbo grupėse, neaptarta, kokie būdai paveikiausi mokinių pasiekimams gerinti šioje mokykloje, todėl vertintose pamokose mokinių pažangos siekiai buvo stebimi iš dalies: <ul style="list-style-type: none"> - mokymosi uždavinių kėlimas – iš 27 vertintojų stebėtų pamokų daugumoje (59,25 proc.) mokiniams nebuvo aišku, kokį tikslą šioje pamokoje jie turi pasiekti, nes kaip bus vertinamas išmokimas aptarta tik iš dalies. Aspekto „Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“ vertinimo vidurkis – 2,56, moda – 2; - mokinių išmokimo vertinimo kriterijai paveikiai aptariami, aiškūs mokiniams ir tikslingai panaudojami 7 (25,9 proc.) pamokose (aspektas „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ – 2,19, moda – 2); - pasiekto rezultato aptarimas pamokoje (aspektas „Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas“ – 2,04, moda – 2) nepakankamas, daugumoje pamokų 17 (63 proc.) pamokos rezultatams skirtas nesisteminis dėmesys. - Vertintojai, išanalizavę mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo dokumentus ir pasikalbėję su mokyklos bendruomene, konstatuoja, jog atliekant mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą stokojama situacijos analizės tęstinumo. Tikėtina, kad pasirinkus aktualiausią rekomendacijų/išvadų sritį ir numačius siekiamo pokyčio įgyvendinimo etapus, laukiame rezultatus, sutartinai dirbant visai bendruomenei įsivertinimo rezultatai pasieks kiekvieną mokinį ir mokytoją.

	<p>- Mokykla prisiima labai daug įsipareigojimų tobulindama veiklas (STA duomenys). Siekiant išvengti paviršutiniškumo bei mokytojų perdegimo, numatyti esminiai prioritetai, aktualiausi šios mokyklos mokytojams ir mokiniams.</p> <p>Išvada. Mokyklos nuolatinės pažangos siekis neišskirtinai derinamas su veiklos kokybės įvertinimo proceso rezultatyvumu bei poveikiu ugdymo kokybei, refleksijos kultūra ir bendrų mokytojų susitarimų poreikiu.</p>
<p>3.1. Ugdymo(si) planavimas – 2 lygis.</p>	<p>Ugdymo planavimas yra vidutiniškas ir tai viena mokyklos veiklos rizikos sričių. Pamokos, veiklos užduoties tikslai derinami su kompetencijų ir mokinio tikslais yra neišskirtinai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mokykla dar rengia pagrindinį veiklos dokumentą – strateginį planą. Vertintojai, išanalizavę daugelį mokyklos veiklos dokumentų (mokyklos veiklos planus 2022 m., 2023 m., 2024 m., mokyklos ugdymo planą 2023–2024 m. m., struktūrinių padalinių planus, aprašus, tvarkas) konstatuoja, jog pagrindiniai dokumentai rengiami darbo grupėse vadovaujantis šiuo metu veikiančiais teisės aktais. - Stokojama mokyklos savitumo atskleidimo, tikslų ir uždavinių perimamumo bei buvusio plano analizės pagal numatytus vertinimo kriterijus (mokyklos veiklos planai), planų turinio glaustumo, konkretumo ir aiškumo. Planuojant metų veiklas numatomi prioritetai, kurie vidutiniškai susiję su pateiktais uždaviniais, stokojama konkretumo ir atskaitomybės. Pastebėtina, kad pateikiami teiginiai analizuojant kinta, jų daugėja. Pvz., 2023 m. mokyklos veiklos plane numatyti 3 prioritetai (atnaujintas ugdymo turinys, tiriamieji darbai, bendruomenės kultūra), o ataskaitoje pateikiami papildomi (+ „mokinių pasiekimų gerinimas panaudojant asmeninės pažangos planavimą, įtraukiojo ugdymo įgyvendinimą“). Pateikti vertinimo rodikliai numatytiems tikslams/uždaviniams pasiekti, tačiau 2024 m. plane šių rodiklių analizės nėra, tikslų įgyvendinimui pagrįsti pateikiami mokinių pasiekimų ir pažangos duomenys. - Vertindami pamokoje aspektą „Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“ (bendras vertinimas – 2,56; moda – 2), vertintojai 16 (59,3 proc.) pamokų fiksavo, jog pamokos uždavinys iš dalies orientuotas į rezultatą, nediferencijuotas, mokiniui sunku pasitikrinti išmokimą pamokos pabaigoje, todėl stebėtose 27 pamokose 67,6 proc. tobulintinių aspektų sudarė su mokinio pasiekimais ir pažanga susiję dalykai, iš kurių 34,3 proc. yra tobulintini, o 33,3 proc. yra išskirtinai tobulintini. - Mokyklos ugdymo planas 2023–2024 m. m. daugiausia orientuotas į Bendrųjų ugdymo planų nuostatas. Pastebėtina, kad mokykla ugdymo plane 5–8 kl. mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti neskyrė valandų, nes, mokyklos duomenimis, mokiniai nenori likti po pamokų dėl vežiojimo, maitinimo klausimų. Mokykla tinkamai naudoja visas 9–10 kl. poreikių valandas lietuvių kalbai ir literatūrai bei matematikai, atsižvelgdama į mokyklos 8 kl. NMPP neigiamus vertinimus (10 proc.), siekdama pasirengti PUPP. - Analizuojant stebėtas 5–8 kl. pamokas bei kalbantis su vadovais, mokytojais, aptarta išvada, jog yra poreikis bei galimybės tikslingai panaudoti šias pamokas mokinių pasiekimams gerinti. - Mokytojai, kurdami ilgalaikius planus, kitus dokumentus, vadovaujasi mokyklos parengtu aprašu dėl planų rengimo. Atkreiptinas dėmesys, jog mokytojų ilgalaikių planų formos iš dalies atliepia mokinių kompetencijų

	<p>ugdymą mokant dalyko, neatspindi pasikeitusios ugdymo strategijos, iš dalies atspindi mokyklos veiklos prioritetus. Peržiūrėjus daugelį mokytojų ilgalaikių ugdymo planų darytina išvada, kad jie neišskirtinai atspindi dabartinius reikalavimus pamokai (mokinių kompetencijų ugdymas mokant dalyko).</p> <p>- Mokytojų teigimu, integruotos pamokos organizuojamos metų eigoje pagal poreikį, neplanuojama iš anksto. Vertinimo dienų metu nebuvo stebėta nė viena integruota pamoka, kurioje dirbtų keli mokytojai, bet vertintojai daugelyje pamokų aprašė mokytojų keliamas sąsajas su kitais dalykais, o dviejose NVŠ veiklose stebėta dalykinė integracija.</p> <p>-Vertintojai, stebėję 30 veiklų, teigia, jog mokytojai neblogai ugdo dalykines ir bendrąsias mokinių kompetencijas per dalyko pamokas. Pažinimo kompetencijos buvo paveikiai ugdomos mokant dalyko 15-je (50 proc.) pamokų, 6-se (20 proc.) vidutiniškai, 3-se (10 proc.) mokytojo numatytos, bet vertintojo nestebėtos įgyvendinant, 6-se (20 proc.) veiklose mokytojai akcentavo pilietiškumo bei komunikavimo, socialines kompetencijas.</p> <p>- Pagal mokymo paradigmas, vertintojai stebėjo 1 (3,3 proc.) šiuolaikišką pamoką, 11 (36,7 proc.) bandymų būti šiuolaikiškomis, o daugiausia pamokų buvo tradicinės – 18 (60 proc.), todėl mokiniams buvo iš dalies sudarytos sąlygos kūrybiškumo kompetencijai ugdytis (stebėta 6-se, 20 proc. pamokų). Komunikavimo kompetencija ugdyta 17 (56,7 proc.) pamokų, jose daugiausia dėmesio skirta informacijos radimui, žinių suvokimui, skatinama dirbti porose, grupelėse.</p> <p>- Mokykloje tinkamai rūpinamasi ir planuojamas mokytojų kvalifikacijos kėlimas: šiuo metu du mokytojai ruošiasi atestacijai (vyresniojo mokytojo ir mokytojo metodininko). Pamokų vertinimas pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas neišsiskiria (apibendrintas pamokos vidurkis mokytojo – 2,66, vyresniojo mokytojo –2,38, mokytojo metodininko – 2,34).</p> <p>- Mokytojai išmano savo ugdymo sritį, mokomuosius dalykus, domisi ir seka naujoves. Stebėtose pamokose aspekto „Keliančiam ugdymo tikslus atsižvelgiama į mokinių patirtį, veiklos kontekstą“ vertinimo vidurkis – 2,63; 17 (63 proc.) pamokų vertintos gerai, o 10 (37 proc.) – patenkinamai. Daugelyje pamokų atsižvelgiama į mokinių socialinę, kultūrinę aplinką planuojant ugdymą pamokoje, siejama su mokinio asmenine patirtimi, stengiamasi ir randama galimybių tiriamajai veiklai organizuoti, mokinių akiračiui plėsti (pamokos Rūdiškių amatų mokykloje, Alytaus STEAM centre, netradicinės pamokos, pamokos kitose erdvėse, aktyvi projektinė veikla). Stokojama mokymosi bendradarbiaujant tradicijų kūrimo.</p> <p>Išvada. Mokyklos dokumentai yra parengti pagal galiojančius teisės aktus, tačiau dalis jų stokoja nuoseklumo, konkretumo, perimamumo ir rezultatų analizės, atsižvelgimo į pačių priimtus vertinimo kriterijus. Tobulintinas pamokos planavimas, kuris turėtų būti labiau orientuotas į mokymosi paradigmą.</p>
3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas – 2 lygis.	<p>Mokymosi lūkesčiai kelti nesistemiškai, pamokose trūko mokinių galimybes atitinkančių mokymosi iššūkių.</p> <p>- Mokytojų parinktos užduotys skatino tiriamąjį, į problemas orientuotą mokymą, padėjo mokiniams įgyti prasmingos patirties. Tinkamą šio aspekto įgyvendinimą vertintojai stebėjo 14 pamokų (51,9 proc.).</p> <p>- Mokytojai, parinkdami mokiniams ugdymosi veiklas, vidutiniškai skatinta jų smalsumą ir siekį patirti mokymosi sėkmę, išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą. Pamokos aspektą „Naudotos užduotys ir mokymo(si) medžiaga</p>

	<p>skatino daugumos mokinių smalsumą ir dėmesį“ kaip stiprųjį, vertintojai išskyrė 10 (37 proc.) stebėtų pamokų.</p> <p>- Tinkamas IKT naudojimas mokymuisi vertinimo metu stebėtas 17 (63 proc.) pamokų. IKT buvo naudojamas medžiagos vizualizavimui, mokinių darbų demonstravimui. Mokytojai IKT priemones pamokos temai, uždavinio paskelbimui, vertinimui ir įsivertinimui naudojo neišskirtinai, skaitmeninio turinio („Eduka“) naudojimą vertintojai fiksavo vienoje pamokoje.</p> <p>- Mokytojai patenkinamai ugdė kiekvieno gabumus, padėjo silpniesiems, tikėjo mokinio galiomis, leido klysti. Pamokos aspekto „Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą“ apibendrintas vertinimas: gerai įvertinta 4 (14,8 proc.) stebėtų pamokų, patenkinamai – 25 (85,2 proc.); vertinimo vidurkis – 2,33, moda – 2. Mokytojų reakcija į mokinių klaidas vertintojų stebėtose pamokose neišskirtinai stiprina mokinių motyvaciją.</p> <p>Išvada. Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog mokyklos mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas yra vidutiniški.</p>
<p>3.3. Ugdymo(si) organizavimas – 2 lygis.</p>	<p>Mokiniams sudaroma neišskirtinė galimybė patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose. Mokyklos ugdymo(si) organizavimas yra patenkinamas:</p> <p>- Apibendrinus stebėtų pamokų duomenis, matyti, kad pamokos aspektas „Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ yra vertinamas 2,93, moda – 3. Išanalizavus stebėtų pamokų duomenis, matyti, kad daugumoje jų sudarytos geros sąlygos mokinių bendradarbiavimui (74,1 proc. pamokų), 4 pamokose (14,8 proc.) tai vertinta kaip tobulintinas aspektas, 3 pamokose (11,1 proc.) – patenkinamai.</p> <p>- Vertinimo metu fiksuota, kad pamokos aspektas „Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi“ yra vertinamas 2,93. Tokį vertinimą lėmė dažnesni ugdymo turinio ryšiai su gyvenimo praktika, pvz., technologijų, chemijos, geografijos, gyvenimo įgūdžių pamokos, pilietinis ugdymas.</p> <p>-Apibendrinus pamokos aspekto „Teikiama pagalba mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese“ rezultatus pastebėta, kad pamokose teikiama neišskirtinė pagalba įsivertinimo procese. Išanalizavus stebėtų pamokų duomenis, matyti, kad dalyje jų sudarytos geros sąlygos mokinių įsivertinimui procese 6 (22,2 proc.) pamokose. 19 pamokų (70,4 proc.) tai vertinta kaip tobulintinas aspektas, 2 pamokose (7,4 proc.) – patenkinamai.</p> <p>-Pamokos aspekto „Mokiniai grįžtamąją informaciją gauna tinkamu laiku, informatyviai, gerai dozuotą, aiškiai suvokia, ko iš jų tikimasi“ vertinimo vidurkis 2,37, moda – 3. Kaip stiprus aspektas, įvertintas gerai, buvo stebimas 8 pamokose (30 proc.), kaip tobulintinas – 17 (63 proc.), kaip patenkinamas – 2 (7 proc.).</p> <p>- Stebėtų pamokų protokolų analizės duomenimis, rizikos vertinimo metu daugumoje pamokų stebėti tradicinio ugdymo epizodai; 18 stebėtų pamokų (60 proc.) vyravo mokymo paradigma, 11 pamokų (36,7 proc.) – bandyta dirbti šiuolaikiškai ir 1 pamokoje (3,3 proc.) mokytoja dirbo šiuolaikiškai – tinkamai organizavo mokinių mokymąsi, kryptingas uždavinys sudarė labai geras galimybes kiekvienam siekti sėkmės, užduotys tinkamai skatino daugumos mokinių dėmesį ir smalsumą. Puikus šiuolaikinio ugdymo(si) pavyzdys stebėtas 2 kl. matematikos pamokoje. Šiuolaikinės (mokymosi)</p>

	<p>paradigmos pamokų vertinimo vidurkis – 3,15, bandymo dirbti šiuolaikiškai – 2,64, tradicinių pamokų – 2,28. Išnagrinėjus mokyklos dokumentus ir pamokų stebėjimo duomenis, nustatyta, kad mokykloje stebėti tradicinio ugdymo elementai neskatino mokinių aktyvumo, iniciatyvumo, bendradarbiavimo. Stiprinant mokinių mokymosi motyvaciją nepakankamai taikyti aktyvaus ugdymo(si) metodai.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mokymasis vadovaujant mokytojams nedažnai derintas su savivaldžiu mokymusi ir klasės kaip savarankiškos besimokančios bendruomenės ugdymu: 67 proc. stebėtų pamokų veikloms vadovavo mokytojas, todėl mokiniams nebuvo sudarytos tinkamos sąlygos tobulinti savivaldaus mokymosi gebėjimus, jie neskatinti kelti ugdymosi tikslų, o pasyvus informacijos priėmėjo vaidmuo dažniausiai nestiprino mokinių mokymosi motyvacijos. - Iš pokalbių su vadovais, mokytojais, mokiniais, tėvais, iš vertinimo metu stebėtų pamokų bei veiklų aišku, kad materialinius išteklius stengiamasi naudoti užtikrinant palankesnes ugdymuisi sąlygas (pakanka kompiuterių, visose klasėse yra multimedijos, mokykloje yra interaktyvių lentų), tačiau mokyklai trūksta stadiono, kuriame mokiniai galėtų aktyviai sportuoti. <p>Išvada. Apibendrinant išorinio vertinimo metu stebėtų pamokų protokoluose fiksuotą informaciją galima teigti, jog daugelis mokymosi veiklų šioje mokykloje vyksta mokytojui vadovaujant. Pabrėžtina, kad mokytojui derinant mokymąsi vadovaujant su savivaldžiu ugdymu labiau atsiskleidžia mokinio asmeniniai gebėjimai, didesniai mokinių skaičiui ir ilgesnį laiką sudaromos palankios sąlygos mokytis bendradarbiaujant. Nors materialinių išteklių pakanka ugdymosi poreikiams užtikrinti, tačiau ne visada išnaudojamos galimybės pamokose dažniau vizualizuoti mokomąją medžiagą, pateikiamas užduotis.</p>
3.4. Mokymasis – 2 lygis.	<p>Mokinių mokymasis mokykloje vertinamas vidutiniškai.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vertintojai fiksavo 9 stebėtose pamokose (33,3 proc.) mokytojo vadovavimo derinimą su savivaldžiu mokymu. Šiose pamokose dauguma mokinių gebėjo atlikti paskirtą savarankišką darbą, užduotis, pasitikėjo savo jėgomis. - Pamokos aspekto „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jiems padeda ar trukdo siekti pažangos“ vertinimo vidurkis 2,04, moda – 2. 5 kartus pamokose jis nurodytas kaip tobulintinas veiksnys, 4 kartus kaip išskirtinai tobulintinas ir įvardintas pusėje stebėtų pamokų. Dažniausiai minėta, kad „įsivertinimas nestebėtas“, „tobulintina refleksija“, „įsivertinimas nepakankamas“ ir tik 3 (11,1 proc.) pamokose – kaip stiprusis veiksnys („organizuojamas vienas kito vertinimas“, „įsivertinimas siejamas su pamokos uždaviniu“ ir pan.). - Mokykloje yra individualios mokinių pažangos stebėjimo, rezultatų aptarimų ir tolimesnių veiksmų planavimo tvarka. Mokiniai pildo pasiekimų lapus, kuriuose stebi ir įsivertina individualią pažangą, mokymąsi, neformalų švietimą, socialinius-emocinius įgūdžius, kompetenciją, kaupia savo darbų aplankalus. Mokyklos sisteminė stebėsena, vedanti į konkrečius kiekvieno mokinio pasiekimų gerinimo veiksmus, nepakankamai veiksminga. - Nors stebėtose pamokose fiksuodami mokinių mokymąsi vertintojai 23 kartus išskyrė jį kaip stiprųjį aspektą, t. y. 22 kartus – kaip stiprųjį, 1 kartą – kaip išskirtinai stiprųjį, 2 kartus – kaip tobulintiną ir dauguma mokinių nori bendradarbiauti įvairios sudėties ir dydžio grupėse, kai mokytojai sudaro tam

	<p>tinkamas sąlygas, tačiau mokykloje nėra veikiančių susitarimų dėl mokymosi bendradarbiaujant metodų taikymo.</p> <p>Išvada. Vertintojų stebėtų pamokų analizė leidžia teigti, jog šios mokyklos mokiniams reikia sudaryti sąlygas pamokose būti atsakingiems už savo mokymąsi: išsikelti tikslus, pasirinkti užduoties atlikimo būdus, įsivertinti, analizuoti savo veiklą, pasiektą rezultatą.</p>
<p>3.5. (I)si)vertinimas ugdymui – 2 lygis.</p>	<p>Į(si)vertinimas ugdymui mokykloje yra vidutiniškai veiksmingas ir įvardintas kaip rizikinga veikla. Susitarimai dėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo neblogi, pamokose mokiniai patenkinamai įtraukiami į mokymosi pasiekimų į(si)vertinimą, pažangos stebėjimą, pasiektų rezultatų apmąstymą. Mokiniai neišskirtinai informuojami, koks turi būti gerai atliktas darbas, su jais nesisteminai aptariami vertinimo kriterijai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Refleksijos ir grįžtamojo ryšio svarbos suvokimas yra patenkinamas. Mokyklos pateikti veiklos įsivertinimo duomenys rodo, kad nors mokytojai naudoja pamokos refleksiją, mokiniai teigia, kad mokytojai ne visada žino, ar jis išmoko mokomąją medžiagą, o tėvai antrina, kad mokytojai ne visada pastebi, ar vaikas išmoko pamoką. Stebėtose pamokose išryškėjo tendencija, kad dalyje pamokų refleksijos nebuvo arba jai neužteko laiko. Pamokos aspekto „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jiems padeda ar trukdo siekti pažangos“ vertinimo vidurkis – 2,04 (moda - 2), šis aspektas kaip tobulintinas stebėtose pamokose paminėtas 5 kartus, kaip išskirtinai tobulintinas – 4 kartus (50 proc. visų nustatytų tobulintinų pamokos aspektų). Tikėtina, kad mokykloje nepakankamai išnaudojamos grįžtamojo ryšio, skatinančio mokinių pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuoti mokytis, teikiamos galimybės. - Pamokose atliktų užduočių, veiklų vertinimui dažnai stigo aiškių, konkrečių kriterijų, skirtų patikrinti, įvertinti ar įsivertinti kiekvieno mokinio išmokimą pamokoje. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolų duomenis, paaiškėjo, kad vertinimo kriterijų aiškumas pamokoje kaip stiprusis pamokos aspektas paminėtas 4 (14,8 proc.), tobulintinas – 22 (81,5 proc.) pamokose, kaip patenkinamas – 1 (3,7 proc.). Vertinimo kriterijai stebėtose pamokose buvo neaiškūs, nepakankamai aptarti su mokiniais: pamokos aspekto „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ vertinimo vidurkis – 2,33 (moda – 2). - Dalyje stebėtų pamokų sudarytos sąlygos patirti mokymosi sėkmę, gauti tinkamą grįžtamąjį ryšį, nebijoti klysti. Vertintojų surinktais duomenimis, pamokos aspekto „Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos“ vertinimo vidurkis – 2,2, moda - 2. Grįžtamasis ryšys, skatinęs mokinius pasitikėti savo jėgomis, siekti pažangos, apmąstyti procesą, stebėtas 6 pamokose. - Mokykloje stinga susitarimų dėl geros pamokos bruožų, pamokose daliniai mokymosi rezultatai menkai siejami su tolesne pamokos eiga, tai gali daryti įtaką mokinių motyvacijai, įsitraukimui, aktyviam dalyvavimui ir žinių įtvirtinimui. Vertintojų stebėtose pamokose pamokos aspekto „Įtvirtinami daliniai mokymosi rezultatai ir susiejami su tolesne pamokos eiga“ gerai įvertinta 15 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 85 proc.; vertinimo vidurkis – 2,33, moda – 2.

	<p>- Pamokos aspekto „Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas“ vertinimo vidurkis – 2,07, moda – 2. Išanalizavus stebėtų pamokų duomenis, matyti, kad prie uždavinio pamokose patenkinamai sugrįžtama 26 pamokose (96 proc.), vienoje pamokoje tai vertinama prastai.</p> <p>- Vertintojų surinktais duomenimis, orientavimasis į rezultatą pamokoje yra vidutiniškas ir sąlygoja mokinių paviršutinį mokymąsi ir išmokimą.</p> <p>Išvada. Mokyklos bendruomenės nuostatos dėl (įsi)vertinimo ugdymo procese, nesistemiškai skatina naudotis visomis (įsi)vertinimo teikiamomis galimybėmis, leidžiančiomis atskleisti kiekvieno mokinio gebėjimus ir sudaryti sąlygas juos plėtoti.</p>
--	---

III. REKOMENDACIJOS DĖL MOKYKLOS VEIKLOS KRYPTINGUMO, VEIKSMINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO UŽTIKRINIMO

Rodiklis, vertinimo lygis	Rekomendacijos
2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės – 2 lygis	<p>Siekiant pagerinti mokinių mokymosi pasiekimus, rekomenduojama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuriant strateginį planą, įtraukti visą mokyklos bendruomenę į mokyklos vizijos kūrimą atsižvelgiant į dabarties ir ateities iššūkius švietimui, bendruomenės išvalgas, pasikeitusias mokyklos ugdymo programas; - susisteminti iš mokyklos dokumentų, mokytojų praktikos geros pamokos kriterijus, aptarti juos bendruomenėje ir vadovautis kuriant pamoką; - atliekant metinį mokyklos kokybės veiklos įsivertinimą, orientuotis į veiksmingą gautų rezultatų panaudojimą; - mokinių individualios veiklos įsivertinimo rezultatus nuosekliai ir argumentuotai panaudoti reikiamiems mokyklos veiklos pokyčiams atlikti.
3.1. Ugdymo(si) planavimas – 2 lygis.	<p>Siekiant užtikrinti mokyklos ugdomosios veiklos planavimo kokybę ir pamokos rezultatyvumą, rekomenduojama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuriant mokyklos veiklos dokumentus laikytis nuoseklumo, perimamumo, glaustumo ir aiškumo principų, siekiant planų panaudojimo gyvumo; - pasirinkti svarbiausius mokyklos veiklos prioritetus ir nuosekliai tobulinti jų įgyvendinimo stebėseną ir atskaitomybę siekiant rezultato; - inicijuoti veiksmingus vadybinius sprendimus dėl pamokos planavimo metodikos gerinimo pasinaudojant visomis ugdymo plano galimybėmis; - siekti kiekvienos veiklos rezultatyvumo bei orientuotis į rezultatų poveikio analizę.
3.5. (Įsi)vertinimas ugdymui – 2 lygis.	<p>Mokyklai būtų tikslinga susitarti dėl tikslingo vertinimo ir įsivertinimo pamokoje ir vadovautis susitarimais kasdienėje veikloje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stiprinti mokytojų gebėjimą rengti, formuluoti, skelbti ir nuosekliai taikyti užduočių atlikimo ir rezultatų (įsi)vertinimo kriterijus, įgalinančius konstruktyviai vertinti, objektyviai įsivertinti, kryptingai reflektuoti, apibendrinti, padėti mokiniams siekiant susidaryti realų vaizdą apie daromą pažangą pamokoje; - mokyklos vadovams ir mokytojams rekomenduojama tobulinti mokinių pasiekimų ir pažangos duomenų analizavimo kompetencijas, koku būdu bus teikiama pagalba, kaip paveikiai įtraukti į savo asmeninės pažangos stebėjimą visus mokinius; - vertinimo kriterijus formuluoti atsižvelgiant į mokinių įvairovę sudarant tinkamas sąlygas rinktis užduočių atlikimo būdą bei priemones, taip realizuojant įtraukiojo ugdymo nuostatas.

Vadovaujančioji vertintoja

.....
(Parašas)

Virginija Vaitiekienė
(Vardas ir pavardė)

Vertinimo skyriaus vedėja

.....
(Parašas)

Kristina Cibulskytė
(Vardas ir pavardė)